

Xn – Ártalmas

1. Készítmény neve:	COOLELF AUTO SUPRA -26°C
Termék felhasználása:	Fagyálló/Hűtőfolyadék
Hivatkozási szám:	EKH
Gyártó cég neve:	TOTAL LUBRIFIANTS
Cím	Le Diamant B 16, rue de la République 92922 PARIS LA DÉFENSE - FRANCE Tel: +33 (0)1.41.35.40.00, Fax: +33 (0)1.41.35.84.71
Forgalmazó - Importáló cég neve:	TOTAL HUNGARIA Kft.
Cím	2040 Budaörs, Edison u. 2. Tel.: 23/507-500
Baleset esetén hívandó szám	Egészségügyi Toxikológiai Tájékoztató Szolgálat 1096 Budapest, Nagyvárad tér 2. Tel.: 215-3133 Zöld szám: 06/80-20-1199

2. Összetétel

KÉSZÍTMÉNY

Kémiai természet:	Etilén-glikol alapú termék	
Etilén-glikol (Etán-1,2-diol)	EU-szám: 203-473-3 CAS szám: 107-21-1 Osztályozás: Xn; R22 Veszélyjel: Xn – ártalmas. R22 S2-46	Koncentráció < 45 %
Nátrium 2-etilhexanoát	CE szám: 243-283-8 CAS szám: 19776-89-3 Veszélyjel: Xn – ártalmas. R63	Koncentráció < 5 %

Az R és S mondatok magyarázatát lásd a 16. pont alatt.

3. Veszélyesség szerinti besorolás

Termék osztályozása:	Xn – ártalmas, R22; S2-36/37-46. Lenyelve ártalmas.
- káros egészségi hatások:	A véletlenszerű lenyelés a központi idegrendszerre nézve káros hatással lehet. A termék egy kellemetlen szagú (keserűsítő) összetevőt tartalmaz, hogy a véletlenszerű lenyelés kockázatát csökkentse.

- káros környezeti hatások: Ezt a terméket nem szabad a környezetbe bocsátani.
- fizikai-kémiai veszélyek: A túlmelegített termék gyúlékony gőzöket szabadíthat fel, amelyek robbanóképes gázkeverékek képződését teszik lehetővé.

4. Elsősegélynyújtás

SÚLYOS VAGY NEM SZŰNŐ ZAVAROK ESETÉN ORVOST VAGY MENTŐT KELL HÍVNI!

Információk az alábbi esetekre:

- belélegzés: Jelentősebb koncentrációjú gőz füst vagy permet belégzése a felső légutak irritációját okozhatja. Az érintett személyt friss levegőre kell kivinni, nyugalomba kell helyezni, és testét melegen kell tartani.
- lenyelés: Haladéktalanul kórházba kell vinni. Nem szabad hánytatni, hogy a légutakba való bejutás kockázatát elkerüljük. A sérültet nem szabad itatni. A lenyelés a bevett dózis függvényében okozhat például: normálistól eltérő viselkedést, eszméletvesztést, görcsös rángatózásokat, légzésbénulást, tüdő-ödémát, úgymint a máj és a vesék károsodását, ami a legrosszabb esetben halállal végződhet. Egy gyors etilén-glikolos méregtelenítő kezelés, dialízissel, ha szükséges, csökkentheti a mérgező hatásokat. Egy intravénás etil-alkoholos injekció nátrium-bikarbonát oldatában elfogadott orvosság. Száját kiöblíteni.
- bőrre jutás: Azonnal le kell vetni minden beszennyeződött vagy összekent ruházatot. Azonnal bő szappanos vízzel meg kell mosakodni.
- szembe jutás: A szemhéjakat szétnyitva azonnal bő vízzel ki kell öblíteni legalább 15 percen át. Orvoshoz fordulni, ha a zavarok állandósulnak.
- aspiráció (idegen anyagnak légutakba beszippantása): Ha gyanítható, hogy a termék tüdőbe jutott (például hányás során), sürgősen kórházba kell szállítani a sérültet.

5. Tűzvesélyesség

Lásd a 9. pontot.

Lobbanáspont alapján:

„C” tűzvesélyességi osztályba, és III. tűzvesélyességi fokozatba tartozik.

Tűzoltási eszközök:

- megfelelő:

Oltóhab, szén-dioxid (CO₂), száraz porok.

- nem megfelelő:

Ne használjon soha erős vízsugarat (sugárcső), mert az elősegítheti a lángok szétterjedését.

Specifikus veszélyek:

Védekezni kell az etilén-glikol 500 – 600°C körül acetaldehiddé történő lebomlásának kockázata ellen.

A gőzök levegővel robbanóképes keveréket képezhetnek.

Oltást végzők védelme:

Zárt térben kötelező az autonóm izolációs légzőkészülék viselése a sűrű füst és a felszabaduló gázok miatt.

Egyéb:

Az égési maradványokat és a tűzoltás során beszennyezett vizet a hatályos rendelkezéseknek megfelelően kell eltávolítani.

6. Óvintézkedés baleset esetén

Lásd a 8. és 13. pontokban leírtakat is

Személyi óvintézkedések:

Az expozíció kockázatának függvényében megfelelő kesztyűt, szemüveget, csizmát és védőruházatot kell viselni. Ha valószínűsíthető a termékkel való érintkezés, akkor át nem eresztő védőruházatot kell viselni, amit rendszeresen tisztítani és felújítani szükséges. Azonnal le kell vetni minden beszennyeződött ruházatot, azokat ki kell tisztítani. Megfelelő szellőztetésről gondoskodni. A gőzök belélegzését elkerülni.

Intézkedés szivárgás / kiömlés esetén:

- talajon:

A kiömlött termék síkosságot okozhat.

El kell kerülni, hogy a termék csatornába vagy vízfolyásba kerüljön, vagy elszennyezze a talajt.

A terméket fizikai eszközökkel (szivattyúzással, bukógát használata, stb.) kell összegyűjteni.

Kiömlés esetén, ha a helyzet gyorsan és hatékonyan nem kezelhető, értesíteni kell az illetékes hatóságokat.

- vízben:

Ha a termék vízfolyásba vagy csatornába került, értesíteni kell a hatóságokat.

7. Kezelés és tárolás

KEZELÉS

Műszaki intézkedések:

- dolgozók védelme:

Alkalmazzon megfelelő szellőztetést, ha gőz-, köd- vagy permet képződésének kockázata áll fenn.

Éghető anyagoktól elkülönítetten kell tartani; a terméket az élelmiszerektől és italoktól elkülönítetten kell tárolni.

- tűz- és robbanásvédelem:

A kiürült csomagolóeszközök gyúlékony vagy robbanásveszélyes gőzöket tartalmazhatnak

A termékkel átitatott rongyok, papír vagy a kiömlött termék megkötésére használt anyagok tűzveszélyt jelentenek.

Kerülni kell felgyülemlésüket. Használat után a szükséges biztonsági intézkedések betartásával azonnal el kell távolítani ezeket.

- óvintézkedések:

A statikus elektromossággal történő feltöltődés megakadályozása érdekében a berendezéseket földelni kell.

Úgy kell kialakítani a berendezéseket, hogy elkerüljük a termék forró felületekre vagy elektromos érintkezésekre történő esetleges kilövelléseit (például tömítés meghibásodásakor).

Kerülni kell az erős oxidálószerrel való érintkezést.

TÁROLÁS

Műszaki intézkedések:	A berendezések tervezésénél törekedni kell a talaj és a vizek szennyeződésnek megakadályozására.
Tárolási körülmények: - ajánlott:	Élelmiszerektől és italoktól eltávolítva kell tárolni, beleértve az állatoknak szántat is. Környezeti hőmérsékleten, víztől, nedvességtől és mindenfajta gyújtóforrástól védve kell tárolni. Ne használjon alumínium tárolókat.
- elkerülendő:	Az időjárási viszontagságoknak kitett tárolás.
Összeférhetetlen anyagok:	Veszélyes reakciók az erős oxidálószerrel.
Ajánlott csomagoló anyagok:	Csak a glikoloknak ellenálló edényeket, tömítéseket, csővezetéseket... szabad használni. Lehetőleg az eredeti csomagolásban kell tartani.

8. Az egészséget nem veszélyeztető munkavégzés feltételei

Műszaki jellegű intézkedések:	A terméket jól szellőztetett helyen kell használni. Körbezárt térben (tartályban, medencében) végzett munkák esetén gondoskodni kell a belégzésre alkalmas levegőről és/vagy az előírt légzőkészüléket kell viselni.
Ellenőrzési paraméterek: - expozíciós határértékek	Etilén-glikol gőzök ÁK: 52 mg/m ³ (20 ppm) – műszak Etilén-glikol gőzök CK: 104 mg/m ³ (40ppm) – (rövid időtartam) Németország: Etilén-glikol gőzök (MAK): 1. kategória, 10 ppm, 26 mg/m ³ Amikor a MAK és a BAT értékeket betartják, semmilyen embrionális vagy fejlődő magzati károsodás kockázatától nem kell félni. Bőrrel érintkezve felszívódás (abszorpció) kockázata. A munkahelyeknél javasolt expozíciós határértékek az EU-ban az 2000/39/CE irányelv szerint (Journal officiel de l'UE L 142, jelenleg Németországban az AGS ellenőrzi): - határérték 8 óra: 52 mg/m ³ (20 ppm); - határérték (rövid idő – pl. 15 perc): 104 mg/m ³ (40 ppm).
Egyéni védőfelszerelések: - légzőszervek védelme:	<Védőszemüveg> <Védőkesztyű> Ha az expozíció szintje meghaladhatja a szakmai felhasználók számára kijelölt határértéket egy jól szellőztetett helységben, akkor légzésvédő készüléket kell használni; zárt térben pedig levegő hozzáadásával működő készüléket. Szerves gázok patron, A szűrő. Kombinált patron szerves gázok és porok, A/P2 szűrő. Figyelem! A szűrőpatron felhasználási időtartama korlátozott.
- kézvédelem:	Védőkesztyűt kell használni. Felhasználás előtt mindig ellenőrizni kell a kesztyűk jó állapotát. A megfelelő (élettartam)≥8 óra) kesztyű anyagok:

Polikloroprén – rétegvastagság 0,5 mm.
Nitril gumi/latex – 0,35 mm rétegvastagság.
Fluorkarbon gumi (Viton) – rétegvastagság 0,4 mm.
Butil gumi – 0,5 mm rétegvastagság.
Polivinil-klorid (PVC) – 0,5 mm rétegvastagság.
A természetes vagy latex gumi alapú kesztyűk nem megfelelők.
Ezek az értékek 22°C-on mért alapértékek hosszú időtartamú kísérleteknél.

A termékről magáról nincsenek kísérleti adatok.

A felszívódási időtartam nem gyakorlati próbák során, hanem analógia alapján lett meghatározva.

A kesztyű típusát a felhasználási körülmények függvényében kell meghatározni (azaz többszöri felhasználás, igénybevétel, hőmérséklet, expozíciós időtartam és típus).

Különböző gyártók ugyanolyan típusú kesztyűinek élettartama igen különböző lehet – még akkor is, ha a vastagság hasonló. Ebből kifolyólag a kesztyű élettartamát a gyártó kell meghatározza.

A megfelelő kesztyű kiválasztása előtt ajánlott azokat a felhasználónak tesztelni.

- szemvédelem:

Freccsenésveszély esetén szemüveg.

- bőrvédelem:

Szükség szerint arcvédő, csizma, a szénhidrogénálló védőruházat, biztonsági cipő (hordók kezelése).

Nem szabad sem gyűrűt, sem órát, sem más olyan hasonló tárgyat viselni, amelyen a termékmaradványok visszamaradhatnak, és bőrreakciót válthatnak ki.

Munkaegészségügyi intézkedések:

Azonnal le kell vetni minden átnedvesedett vagy beszennyeződött ruházatot.

A bőrrel való érintkezés után azonnal bő szappanos vízzel meg kell mosakodni.

Nem szabad sem súroló-, sem oldószert, sem üzemanyagot használni.

A kezeket nem szabad olyan rongyba törölni, amelyet azt megelőzően tisztogatásra használtak.

Az átnedvesedett rongyot nem szabad a munkaruha zsebébe tenni.

A termék használata közben sem enni, sem inni, sem pedig dohányozni nem szabad.

9. Fizikai és kémiai tulajdonságok

Megjelenés:

- fizikai állapot:

Folyadék.

- szín:

Narancs.

- szag:

Jellegzetes.

- pH – hígított oldat:

8.5 az 50 m%-os koncentráció

Sűrűség:

1045 – 1075 kg/m³ (15°C-on)

Fizikai állapot megváltozását jellemző speciális hőmérsékletek:

- lobbanáspont:

>100°C (ASTM D 93)

- öngyulladás hőmérséklet: >398°C (etilén-glikol)
Megjegyzés: Ez az érték számottevően csökkenhet katalitikus szerepet betöltő anyagokkal való érintkezés esetén.
Szükséges megjegyezni, hogy az öngyulladás hőmérséklet adatai fenntartással vannak megadva. Valójában bizonyos értékek erősen különböznek a források szerint.
- Oldhatóság:
- vízdékonyság: Oldódik minden arányban.
- szerves oldószerekben: Teljesen feloldódik.

10. Stabilitás és reakciókészség

- Stabilitás: A tárolás, a kezelés és a felhasználás szokásos hőmérsékletén stabil termék.
- Elkerülendő körülmények: A magas hőmérséklet (lobbanáspontnál magasabb), a szikrák, a gyújtóforrások, a lángok, a statikus elektromosság.
- Elkerülendő anyagok: Erős savak és oxidáló szerek.
- Veszélyes bomlástermékek: Acetaldehid 500 – 600°C körül.
A tökéletlen égés és a termolízis olyan többé-kevésbé mérgező gázokat termel, mint a CO, CO₂.
Szén-oxidok, nitrogén-oxidok és veszélyes szerves alkotók képződése lehetséges.

11. Toxikológiai adatok

SÚLYOS MÉRGEZŐ AKUT HATÁS

- belélegzés: A termék környezeti hőmérsékleten nem illékony.
Jelentősebb koncentrációjú gőz, füst vagy permet belégzése a felső légutak irritációját okozza.
Magas koncentráció fejfájást, szédülést, émelygést, gyengeséget, magatartászavarokat, szédelgést idézhet elő.
- bőrrel való érintkezés: Bőrteszt DL50(nyúl) = 19530 mg/kg
Bőrön át felszívódás lehetséges.
- szembe jutás: Nincs irritatívként besorolva, de előidézhetheti égés érzetét és ideiglenes kivörösödést.
Kötőhártya-gyulladást válthat ki.
- lenyelés: DL50(patkány) = 5840 mg/kg
A lenyelés a fő veszély az etilén-glikol mérgező tulajdonsága miatt.
Az akut mérgező hatás különösen súlyos gyermeknél.
A lenyelést emésztési zavarok (émelygés, hányás, alhasi fájdalmak) követik, azután a súlyos idegrendszeri zavarok előjelei, a végtagok mozgászavara, rángatózás, fejfájás, szédelés jelentkeznek.
Ez az állapot a tompa kábultságig majd a görcsös kómaig súlyosbodhat.
A jelentős metabolikus acidózis (oxálsav) veseállással együtt járó vesekárosodáshoz vezet.

BIZTONSÁGI ADATLAP

COOLELF AUTO SUPRA -26°C

Oldal: 7/9

Adatlap száma: 31350-33

Változat: 1.00 (francia: 2.02)

Dátum: 2006/01/27

A mérgezés metabolikus acidózissal együtt járó kómához vezethet, ami halálos végű lehet.

Az embernél ismert legkisebb halálos dózis 100 ml etilén-glikol. Ellenben bizonyos esetek azt mutatták, hogy emberek túléltek a több mint egy liter etilén-glikol elfogyasztása miatti mérgezést (forrás: BIA-Gestis adatbázis, Németország).

KRÓNIKUS VAGY TARTÓS
TOXICITÁS:

12. Ökotoxicitás

Mozgékonyság:

- levegő:

Kis veszteség mutatkozik párolgás során.

- talaj:

Figyelembe véve fizikai-kémiai tulajdonságait, a termék általában mozgékony a talajban.

- víz:

Minden arányban oldódik.

Ökotoxicitás:

CL50 (Szivárványos pisztráng / 96h): 18 – 46 g/l

CE50 (Daphnia magna / 24h): 46 – 51 g/l

CE50 Alga (Selenastrum capricornutum): 10 g/l

A vízi élőlényekre kevésbé veszélyesnek kell tekinteni.

Az elhasznált termékről nincs ismert adat.

Tartósság és lebomlóképeség:

A termék fő összetevői a környezetben lebomlanak.

13. Hulladékkezelés, ártalmatlanítás

Hulladékok eltávolítása:

A helyi előírásoknak megfelelően kell eltávolítani.

Adott esetben engedéllyel rendelkező begyűjtő által történő eltávolítás és regenerálás vagy engedélyezett berendezésben történő elégetés jöhet szóba.

EWC kód:

A hulladék kódja függ a termék szállítás időpontjában való összetételétől.

Az itt jelzett kód csak ajánlás. A hulladék kód megjelöléséért felelős személy a hulladékot termelő személy. A hulladék kód megjelölése a hulladékot eltávolítóval egyetértésben kell történnjen.

16-01-14 (veszélyes anyagokat tartalmazó fagyálló folyadékok)

Szennyezett csomagolás eltávolítása:

A hatályos szabályozásnak megfelelően.

A kiürült csomagolóanyag EWC kódja: 15-01-10.

14. Szállításra vonatkozó előírások

UN szám:

Az alábbi szállítási szabályozások nem érintik.

Közút (ADR)/vasút (RID):

Folyami (ADNR):

Tengeri (IMO/IMDG):

Légi (OACI / IATA):

15. Szabályozási információk

KÖZÖSSÉGI SZABÁLYOZÁS

CE címkézés:

Veszélyjel:

R mondatok:

S mondatok:

Szállítási címkézés:

Európai irányelvek:

Érintett.

Xn – ártalmas.

Etilén-glikolt tartalmaz.

R22

S2-36/37-46

Nem érintett.

A veszélyes készítményekre vonatkozó módosított (D. 2001/60/CE) 1999/45/CE irányelv.

A 2001/59/CE (28°APT) irányelvvel módosított 67/548/CEE irányelv.

Xn

Ártalmas

NEMZETI ELŐÍRÁSOK

Biztonsági Adatlappal kapcsolatos szabályozás:

Felhasználási korlátozás:

Hulladékkezelés és ártalmatlanítás:

Munkavédelem:

Munkahelyi levegőszennyezési határérték:

Szállítás:

A kémiai biztonságról szóló 2000. évi XXV. törvény (Kbtv.), a 33/2004. (IV.26.) ESZCSM rendelettel módosított 44/2000. (XII. 27.) EüM rendelet a veszélyes anyagokkal és veszélyes készítményekkel kapcsolatos egyes eljárások, illetve tevékenységek részletes szabályairól.

A 13/2001. (IV.20.) EüM-KöM együttes rendelettel módosított 41/2000. (XII.20.) EüM-KöM együttes rendelet az egyes veszélyes anyagokkal, illetve veszélyes készítményekkel kapcsolatos egyes tevékenységek korlátozásáról.

A 2000. évi XLIII. törvény a hulladékgazdálkodásról, az 98/2001 (VI. 15.) Korm. rendelet a veszélyes hulladékokkal kapcsolatos tevékenységek végzésének feltételeiről, 16/2001. (VII. 18.) KöM rendelet a hulladékok jegyzékéről.

Az 1993. évi XCIII. törvény a munkavédelemről és az ehhez kapcsolódó miniszteri rendeletek.

A 25/2000. (IX.30.) EüM-SZCSM együttes rendelet a munkahelyek kémiai biztonságáról.

A 20/1979.(IX.18.) KPM rendelet az ADR alkalmazásáról.

16. Egyéb

Ez az adatlap megfelel a 33/2004. (IV.26.) ESZCSM rendelettel módosított 44/2000. (XII.27.) EüM rendeletnek (a veszélyes anyagokkal és veszélyes készítményekkel kapcsolatos egyes eljárások, illetve tevékenységek részletes szabályairól szóló előírások).

Ez az adatlap megfelel az utóbbi irányelvekben meghatározott szabványoknak: 91/150/CEE, 93/112/CEE, 2001/58/CE és az 1999/45/CE irányelv 14. paragrafusának.

Összetétel és besorolás meghatározása a 8004/2000. (EüK. 22.) EüM tájékoztató az Európai Unióban osztályozott veszélyes anyagok jegyzékéről és a gyártó 2.02 verziójú (2005/11/16) adatlapja szerint.

Az előbbi pontokban említett R mondatokhoz kapcsolódó magyarázat:

R22: Lenyelve ártalmas.

Az előbbi pontokban említett S mondatokhoz kapcsolódó magyarázat:

S2: Gyermekek kezébe nem kerülhet.

S46: Lenyelése esetén azonnal orvoshoz kell fordulni, az edényt/csomagolóburkolatot és a címkét az orvosnak meg kell mutatni

S36/37: Megfelelő védőruházatot és védőkesztyűt kell viselni.

BIZTONSÁGI ADATLAP

COOLELF AUTO SUPRA -26°C

Oldal: 9/9

Adatlap száma: 31350-33

Változat: 1.00 (francia: 2.02)

Dátum: 2006/01/27

Adatlap felülvizsgálati dátuma: 2006/01/27.

Érvényteleníti és helyettesíti: Semmit.

N°. FDS:

„Ez az adatlap kiegészíti, de nem helyettesíti a felhasználási műszaki feljegyzéseket. A tartalmazott felvilágosítások az adott termékre vonatkozó ismereteinkre alapulnak a jelzett dátumkor.

Az adatok jóhiszeműen vannak megadva. A felhasználók figyelmét egyébként felhívjuk azokra az esetleges Veszélyekre, melyek a nem rendeltetésszerű használatból adódhatnak.

Ez az adatlap semmiképp sem menti fel a felhasználót a tevékenységével kapcsolatos valamennyi előírás betartása alól.

A felhasználó minden felelősséget visel a termék használatával kapcsolatos óvintézkedéseket illetően.

A megjelölt óvintézkedések együttese csak azt a célt szolgálja, hogy segítse a felhasználót megfelelni az őt terhelő kötelezettségeknek. A felsorolás nem tekinthető kizárólagosnak.

A címzett köteles meggyőződni arról, hogy az idézett jogszabályokon kívül más nem vonatkozik rá.”

TOTAL HUNGARIA
Kereskedelmi Kft.
2040 Budaörs, Edison u. 2.
Adószám: 10446489-2-44
33